

Fylkesmannen i Oslo og Akershus	SYSTEMREVISJON Esva avfallsanlegg, Nes kommune		Dato: 30.11.2009 RAPPORT NR. 2009.008.R.MVAOA 2009.098.I.MVAOA Saksnr. 2009/8302
	Tillatelse: Utslippstillatelse til Nes kommune, Esva avfallsanlegg av 7.7.2008	Tidsrom for revisjonen: 21.-22.9.2009	Fylkesmannens revisjonsgruppe: Anne Stine Zakariassen Torild K. Halvorsen
Intervjuet / deltatt under revisjonen: Se vedlegg 1			

Rapportens innhold:

Denne rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert innen de kontrollerte områdene. Systemrevisjonen omfattet helse-, miljø- og sikkerhetssystemet ved Esva avfallsanlegg.

Fylkesmannens revisjon vektla følgende tema:

- Mottakskontroll (Deponiaksjonen)
- Gass
- Sigevann

Innen hvert hovedtema ble følgende vurdert: Internkontroll, risikovurdering, avviksbehandling og opplæring.

Rapportens konklusjoner er basert på stikkprøver innenfor de områder som er nevnt ovenfor og informasjon som har vært tilgjengelig for revisjonsgruppen. Det gjøres oppmerksom på at revisjonen inngår som en del av Fylkesmannens arbeid med å håndheve gjeldende krav med hensyn til beskyttelse av det ytre miljø. Revisjonen fokuserte på overholdelse av krav. Rapporten beskriver derfor eventuelle avvik og anmerkninger som ble konstatert under revisjonen. **Rapporten gir således ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.**

Deponiaksjonen

Mottakskontrollen var også tema i den landsdekkende kontrollaksjonen rettet mot deponiene. Kontrollaksjonen er i regi av Statens forurensningstilsyn (SFT). Funnene knyttet til mottakskontrollen ved anlegget inngår i kontrollaksjonen og vil rapporteres inn til SFT.

Avvik

Ved revisjonen avdekket Fylkesmannen **3 avvik**:

Avvik 1: Basiskarakteriseringen av avfall som er deponert er ikke komplett og tilfredsstillende ikke alle forskriftskravene

Avvik 2: Den driftsansvarlige overholder ikke alle kravene som gjelder for mottak av avfall

Avvik 3: Deponiceller i bruk tildekkes ikke ukentlig

Fylkesmannen i Oslo og Akershus

I tillegg hadde Fylkesmannen **6 anmerkninger** innen temaene nevnt nedenfor:

Anmerkning 1: Prøvetakingsprosedyre for jordprøver er ikke dokumentert i Esva avfallsanleggs internkontroll

Anmerkning 2: Mindre avvik under visuell kontroll etter lossing registreres ikke

Anmerkning 3: Temperaturen i fakkelen kontrolleres ikke

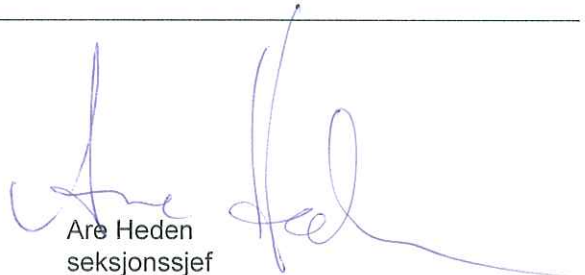
Anmerkning 4: Arbeidsmålene kan bli mer konkrete

Anmerkning 5: Kontroll av sigevannsanlegg

Anmerkning 6: Rutinen for risikovurderinger kan forbedres

Utskrevet : 30.11.2009

Anne-Marie Vikla
fylkesmiljøvernssjef

Are Heden
seksjonssjef

Innholdsfortegnelse

1	Innledning	4
2	Dokumentunderlag.....	5
3	Omfanget av systemrevisjonen	6
4	Avvik.....	7
5	Anmerkninger	10
6	Gjennomføring	11
	VEDLEGG 1: Deltagere ved systemrevisjonen	12
	VEDLEGG 2: Oversikt over dokumentasjon fra bedriften - dokumenter benyttet under revisjonen.....	13
	VEDLEGG 3: Oversikt over gjennomførte verifikasjoner	15

1 Innledning

Rapporten er utarbeidet etter en revisjon av Esva avfallsanlegg i perioden 21. - 22.9.2009. Et avsluttende møte ble holdt 28.9.2009.

Revisjonen har tatt utgangspunkt i "Forskrift om systematisk helse, - miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)", forurensningsloven med forskrifter og gjeldende tillatelse fra Fylkesmannen.

Revisjonen inngår som en del av Fylkesmannens arbeid med å håndheve gjeldende krav med hensyn til beskyttelse av det ytre miljø. I tillegg inngår vurderingen av deponienes mottakskontroll i den landsdekkende kontrollaksjonen rettet mot deponiene i regi av Statens forurensningstilsyn (SFT) 2009, og resultatene vil rapporteres inn til SFT.

Revisjonen fokuserer på overholdelse av krav. Rapporten beskriver eventuelle avvik og anmerkninger som ble konstatert under revisjonen. ***Rapporten gir således ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.***

Formålet med revisjonen var å fastslå om aktivitetene stemmer med eller avviker fra myndighetskravene.

Revisjonen var en systematisk granskning av virksomheten for å fastslå om aktivitetene og resultatene

- stemmer overens med det som er planlagt
- om de er effektivt gjennomført
- om de er hensiktsmessige

Revisjonen ble gjennomført ved granskning av dokumenter, ved intervjuer av relevante personer i organisasjonen, og ved verifikasjon av at rutiner, prosedyrer og instruksjoner blir fulgt opp i praksis.

Rapporten omhandler eventuelle avvik og anmerkninger som er konstatert under revisjonen.

- ✓ **AVVIK** defineres som overtredelse av krav satt i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen. (F.eks. overtredelse av krav i forurensningsloven, forskrifter hjemlet i denne loven eller utslippstillatelsen).
- ✓ **ANMERKNING** er et forhold som tilsynsetaten mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet og som ikke omfattes av definisjonen for avvik. (Dette kan for eksempel være mangler eller svake punkter ved virksomhetens utstyr, styresystemer eller arbeidsmåte).

2 Dokumentunderlag

Utgangspunktet for revisjonen var følgende regelverk og tillatelser:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven).
- Tillatelsen til virksomhet etter forurensningsloven for Esva avfallsanlegg datert 2.7.2009.
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften).
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften).

Oppdatert lovverk er tilgjengelig på www.lovdata.no.

Dokumentunderlag for kontrollen var:

- Kopi av dokumenter fra virksomhetens internkontroll utlånt til Fylkesmannen, mottatt 24.9.2009.
- Kopi av Nes kommunes IK/HMS-system
- Avfallsanleggets årsrapport for 2008 til Fylkesmannen.

Mottatt dokumentasjon fra virksomheten er listet opp i VEDLEGG 2: Oversikt over dokumentasjon fra bedriften - dokumenter benyttet under revisjonen.

Den omfattende internkontrolldokumentasjonen ga Fylkesmannen en god oversikt over aktivitetene på avfallsanlegget, og ga et godt utgangspunkt for gjennomføring av revisjonen.

3 Omfanget av systemrevisjonen

Revisjonen berørte styringssystemet til Esva avfallsanlegg, Nes kommune, innenfor avfallssektoren. Det ble totalt intervjuet 7 personer.

Verifikasjoner som ble gjennomført av Fylkesmannen ble gjort i form av samtaler og stikkprøver innenfor områder som angitt i VEDLEGG 3: Oversikt over gjennomførte verifikasjoner.

Revisjonen omfattet Esva avfallsanlegg sine rutiner for planlegging og gjennomføring av mottak av avfall, rutiner for og oppfølging av gassanlegget og rutiner for og oppfølging av sigevann. Videre ble det gjort en vurdering av rapportering og bruk av resultater i beslutninger innenfor selskapet.

Fylkesmannen begrenset revisjonen til å gjelde følgende tema:

- mottakskontroll
- gass
- sigevann

Innen hvert tema ble blant annet internkontroll, opplæring, risikovurdering med hensyn til ytre miljø og avviksbehandling vurdert.

4 Avvik

Det ble konstatert 3 avvik under revisjonen.

Avvik 1: Basiskarakteriseringen av avfall som er deponert er ikke komplett og tilfredsstillende ikke alle forskriftskravene

Avvik fra: Avfallsforskriften § 9-11, jf. vedlegg II

Kommentarer:

Restavfall fra egen gjenbruksstasjon og restavfall fra husholdningene blir ikke basiskarakterisert.

Basiskarakterisering følger med hvert lass med blandet avfall fra sorteringsanleggene. Men karakteriseringene er standardiserte og stemmer ikke med det som deponiet har dokumentert gjennom grundig gjennomførte stikkprøvekontroller.

Avfall fra sorterings- og behandlingsanlegg vil i følge SFT ikke kunne sies å være avfall som produseres jevnlig. Grunnen er at disse anleggene tar imot avfall fra mange aktører slik at avfallsets sammensetning kan variere mye.

Avvik 2: Den driftsansvarlige overholder ikke alle kravene som gjelder for mottak av avfall

Avvik fra: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4

Kommentarer:

2a) Den driftsansvarlige sørger for at avfallet blir inspisert visuelt før og etter lossing, men inspeksjonen er mangelfull.

Den visuelle kontroll blir ikke vurdert opp mot basiskarakteriseringen. Intervjuer og befaringsvister viste at avfall fra avfallsprodusent ofte inneholdt EE-avfall og gjenvinnbart avfall, selv om dette ikke gikk frem av basiskarakteriseringen levert ved mottak.

Gjennom intervjuene kom det frem at det ikke alltid er driftspersonell tilstede ved tømning av lass.

2b) Avfall fra gjenbruksstasjon og fra husholdninger blir deponert selv om det mangler basiskarakterisering.

Avvik 3: Deponiceller i bruk tildekkes ikke ukentlig

Avvik fra: Tillatelsen datert 02.07.2008, Punkt 3.5.1:

”Deponiceller i bruk skal tildekkes etter behov, men minimum ukentlig. Både komprimeringsgrad og frekvens på tildekkingen av avfallet må tilpasses avfallstype i forhold til risiko for miljøulemper.”

”Avfallet skal deponeres i celler og slik at det areal som er i bruk blir så lite som mulig.”

Kommentarer:

Under befaring ble det observert at cellen der avfall blir deponert utgjør et åpent areal. Det ble opplyst om at cellen ville være i åpen frem til avslutning av cellen som er planlagt til 01.01.2010.

5 Anmerkninger

Følgende forhold mener vi kan forbedres med tanke på ytre miljø:

Anmerkning 1: Prøvetakingsprosedyre for jordprøver er ikke dokumentert i Esva Avfallsanleggs internkontroll

Anmerkning 2: Mindre avvik under visuell kontroll etter lossing registreres ikke

Anmerkning 3: Temperaturen i fakkelen kontrolleres ikke

I Esva avfallsanleggs HMS-håndbok kapittel 6.1.5 er det beskrevet at forbrenningstemperaturen i fakkelen er ca 1000°C og at oppholdstiden skal være 0,3 sekunder. Det ble opplyst om at temperaturen tidligere ble målt til å variere fra ca 800-1200°C. Instrumentet for måling av temperatur i fakkelen er demontert, og der er dermed ingen overvåking av denne parameteren. Feil temperatur kan medføre utslipp av klimagassen metan, eventuelt dårligere forbrenning av andre komponenter.

Anmerkning 4: Arbeidsmålene kan bli mer konkrete

Under intervju kom det frem at selv om det kan finnes overordnede mål for Esva avfallsanlegg *i liten grad* synlige på virksomhetsnivå eller for de ansatte på deponiet. Det er ikke mål nedbrutt til konkrete arbeidsmål for ytre miljø for arbeidsområdene ved anlegget.

Anmerkning 5: Kontroll av sigevannsanlegg

Under intervju kom det frem at pH-meteret som benyttes til egenkontroll av sigevann ikke kalibreres eller kontrolleres jevnlig. Bufferne som kan benyttes til dette hadde gått ut på dato. Loggføring av parameter tilknyttet sigevannsanlegget viste at enkelte grenseverdier var oversteget. Fylkesmannen anbefaler at leverandøren for sigevannsanlegget kontaktes for en gjennomgang av grenseverdier for parametrene som avleses.

Anmerkning 6: Rutinen for risikovurderinger kan forbedres

I kapittel 1.5.5 i Esva avfallsanleggs HMS-håndbok står det: "Risikovurderinger av Esva avfallsanlegg skal utføres jevnlig og ved behov." Det kommer ikke frem av utlevert dokumentasjon hva som menes med jevnlig.

Det skal være en oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning. Det er gjennomført en overordnet risikovurdering der generell forurensning til ytre miljø er vurdert. Aktivitetene som kan medføre forurensning er imidlertid ikke beskrevet i denne.

6 Gjennomføring

Deltagere ved revisjonen framgår av vedlegg 1.

Formøte ble avholdt 24.8.2009 i Nes kommunes rådhus. Hensikten var å avklare det praktiske opplegget og å avklare formålet med revisjonen.

Åpningsmøte ble gjennomført ved oppstart av selve revisjonen tirsdag 21.9.2009, ved Nes kommunes samfunnshus.

Intervjuer og verifikasjoner:

Intervjuer av personell ble foretatt 21.-22.9.2009.

Verifikasjoner ble foretatt 21.-22.9.2009.

Sluttmøte ble avholdt fredag 28.9.2009 ved Esva avfallsanlegg.

Oppfølging:

Virksomheten plikter å gi tilbakemelding innen **11.1.2010**.

VEDLEGG 1: Deltagere ved systemrevisjonen

Personer fra virksomheten har deltatt på revisjonen framgår av tabellen under. Tilstedeværelse er markert med (X).

Navn	Tittel/funksjon	Formøte 24.8.2009	Åpnings- møte 21.9.2009	Intervjuet 21.- 22.9.2009	Slutt-møte 28.9.2009
Oddmar Blekkerud	Ordfører		X		
Bjørn Gudbjørgrud	Rådmann		X		X
Arild Skogholt	Teknisk sjef	X	X	X	X
Jonny Egil Eriksen	Virksomhetsleder teknisk	X	X	X	X
Kjersti Aanerud Dalen	Hovedverneombud	X			X
Inge Moen	Fungerende driftsleder	X	X	X	X
Jon Sverre Bråten	Mottakskontrollør		X	X	
Toril Rustad	Konsulent		X	X	
Sten Rinden	Håndtverker / Fagarbeider			X	
Per Arne Tvetter	Verneombud			X	

VEDLEGG 2: Oversikt over dokumentasjon fra bedriften - dokumenter benyttet under revisjonen.

Tillatelse:
Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Nes kommune, Esval avfallsanlegg, datert
Planer, instruksjoner mv:
HMS-håndbok Esval avfallsanlegg, datert august 2009
Håndbok 1: Håndbok internkontroll generelt   ▪ 1.A Oversiktskart ▪ 1.B Nes kommunes HMS-håndbok ▪ 1.F Kompetanseplan ▪ 1.G Brosjyren "Teknisk etat informerer" ▪ 1.I Generell risikoanalyse ▪ 1.J HMS-aktivitetsplan ▪ 1.K Oversikt over vedlegg til IK/HMS-system hoveddokument/håndbøker
Håndbok 2: Avfallsmottak;   ▪ 2.F Deklarasjonsskjema for farlig avfall ▪ 2.F.1 Veileder for mottak av farlig avfall ▪ 2.G Veileder til karakterisering og mottakskontroll av avfall til deponi ▪ 2.H Prosedyre for mottakskontroll ▪ 2.I Prosedyre for stikkprøvekontroll ▪ 2.I.1 Stikkprøvejournal ▪ 2.I.2 Avviksbrev, mal ▪ 2.J Avvising av avfall ▪ 2.K Mottakskontroll..... ▪ 2.L Deklarasjonsskjema for avfall til deponi ▪ 2.M Kontroll ved leveranse av gips ▪ 2.O Betjening av vekt for inngående og utgående fraksjoner ▪ 2.P Mottak av EEavfall
Håndbok 3: Deponering og mellomlagring   ▪ 3.D Prosedyre for håndtering av forurensede masser ▪ 3.D.1 Akseptkriterier for mottak av forurensede masser ▪ 3.E Prosedyre for sortering av avfall
Håndbok 4: Vann   ▪ 4.A Rutine ved driftsstans renseanlegget ▪ 4.B Rutine for spyling av pumpeledning, og for renhold av pumpeesump ▪ 4.C (8C) Risikoanalyse 20.3.2009: Esval avfallsanlegg, sigevann
Håndbok 6: Luft / gass   ▪ 6.C Eksempel på utskrift av hovedside og gassanlegg (elektronisk styringssystem gassanlegg) ▪ 6.F Rutine for luktregistrering ▪ 6.G Rutine for drift og vedlikehold av gassanlegg ▪ Skjema driftslogg, gassmotor
Håndbok 8: Beredskap, brann og el-sikkerhet   ▪ 8.A Beredskapsplan ▪ 8.B Risikovurdering utført av HMS-senteret Øvre Romerike fra februar 2008 (er vedlegg 1.2.F) ▪ 8.C Grov-risikovurdering, sigevann ▪ 8.G Branntilsynsrapport (Brannvesenet) ▪ 8.G.1 Tilbakemelding til Nes brannvesen etter tilsyn 9.12.2008 ▪ 8.U Risikovurdering brann, Esval avfallsanlegg ▪ 8.W Risikovurdering forurensede jordmasser, akseptkriterier for mottak
HMS-aktivitetsplan for år: 2008 og 2009
Opplæringsplaner 2008-2009
Avviks- og tiltaksmeldinger for 2009

Rapporter m.v
Rapport fra HMS-rude 11.11.2008
Esva avfallsdeponi, Nes kommune: Utarbeiding av akseptkriterier for mottak av forurensede masser
Risikovurdering brann – Esva avfallsanlegg
Risikoanalyse – brann Esva avfallsdeponi
Miljøovervåking av sigevann fra Esva avfallsanlegg i Nes kommune, Årsrapport 2007
Diverse service rapporter
Historikk, korrespondanse
Revisjonsrapport nummer 11/2001
Kontrollrapport nummer 53/2005
Esva fyllplass – konsesjonssøknad, Miljørisikovurdering, datert 15.9.2004
Kopi av resultater fra stikkprøvekontroll og oppfølgingsbrev fra deponi til avfallsprodusent

VEDLEGG 3: Oversikt over gjennomførte verifikasjoner

- Generell mottakskontroll i vekta: visuell kontroll, basiskarakterisering
- Lossing på deponi: visuell kontroll, avviksbehandling
- Gassanlegg: Loggføring, daglig kontroll
- Renseanlegg for sivevann: Vedlikehold, kontroll, loggføring, vannuttak, oppbevaring av prøver

